

เวียดนามเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) สำหรับสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำและส่งทาง ช่องทางเร่งด่วน

1. เนื้อข่าว

ตามประกาศของกรมศุลกากร (General Department of Customs: GDC) ระบุว่า ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นไป สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำซึ่งส่งผ่านบริการขนส่งด่วน (Express delivery services) จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) อีกต่อไป

คำสั่งเลขที่ 01/2025/QĐ-TTg ได้ยกเลิกคำสั่งเลขที่ 78/2010/QĐ-TTg ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2553 ที่กำหนดเกณฑ์มูลค่าของสินค้านำเข้าเพื่อให้ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภายใต้ข้อกำหนดใหม่ การสำแดงและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำจะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยภาษีมูลค่าเพิ่มและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรมศุลกากรระบุว่า การดำเนินการตามมาตรการนี้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติสากล สร้างความเป็นเอกภาพในระบบภาษีของประเทศ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐที่มุ่งขยายฐานภาษี โดยมีการคาดการณ์ว่า หากสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำกว่า 1 ล้านเวียดนามด่ง หรือประมาณ 39.4 เหรียญสหรัฐ ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 10 จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับงบประมาณของรัฐประมาณ 2.7 ล้านล้านเวียดนามด่ง หรือประมาณ 105.7 เหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ นโยบายดังกล่าวยังช่วยสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันระหว่างสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้า ส่งเสริมการผลิตภายในประเทศ รวมถึงช่วยเสริมสร้างการบริหารจัดการของรัฐ และป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้าและการหลีกเลี่ยงภาษี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวโน้มระดับโลก เนื่องจากหลายประเทศได้เริ่มเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำแล้ว

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสศต. ณ นครโฮจิมินห์ ระหว่างวันที่ 17 – 21 กุมภาพันธ์ 2568

แม้จะมีข้อดีหลายประการ แต่กรมศุลกากรคาดว่า การบังคับใช้มาตรการนี้อาจเผชิญกับความท้าทายในช่วงเริ่มต้น สำหรับภาคธุรกิจและผู้บริโภค ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นไป สินค้านำเข้ามูลค่าต่ำที่ส่งผ่านบริการขนส่งด่วนจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราที่กำหนด เนื่องจากคำสั่งเลขที่ 78/2010/QĐ-TTg ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปกครอง การยกเลิกจึงไม่มีผลกระทบต่อขั้นตอนที่มีอยู่ อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ระบบยังอยู่ระหว่างการปรับปรุง ผู้สำแดงภาษีจะต้องจัดเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมในแบบฟอร์มกระดาษและรายการสินค้าโดยละเอียด เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ขณะเดียวกัน หน่วยงานศุลกากรต้องดำเนินการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำ ซึ่งในระหว่างที่ระบบศุลกากรยังไม่ได้รับการยกระดับอย่างสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่จะต้องเผชิญกับภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากการประมวลผลคำสั่งสำแดงภาษีและตรวจสอบการชำระภาษีด้วยตนเอง ทำให้การบริหารจัดการข้อมูลภาษีมีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อบรรเทาความท้าทายเหล่านี้ กรมศุลกากรได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนากระบวนการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

กรมศุลกากรมีแผนดำเนินการสำแดงภาษีศุลกากรสำหรับสินค้านำเข้าและส่งออกผ่านบริการขนส่งด่วนในระบบสำแดงศุลกากรระยะไกล อย่างไรก็ตาม การยกระดับระบบพิธีการศุลกากรอัตโนมัติของเวียดนาม (Vietnam Automated Cargo Clearance System: VNACCS) ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เนื่องจากต้องพึ่งพาเงินทุน ในระหว่างนี้ กรมศุลกากรจะประสานกับกระทรวงการคลังเพื่อออกแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงานศุลกากรในระดับจังหวัดและเทศบาล รวมถึงบริษัทที่ให้บริการขนส่งด่วนระหว่างประเทศ

(แหล่งที่มา <https://vietnamnews.vn/> ฉบับวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568)

2. วิเคราะห์ผลกระทบ

คำสั่งฉบับก่อนหน้าหมายเลข 78/2010/QĐ-TTg ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2553 ได้กำหนดให้สินค้านำเข้าผ่านช่องทางเร่งด่วนที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1 ล้านเวียดนามด่ง ได้รับการยกเว้นทั้งภาษีนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม ในช่วงเวลานั้น ระบบพิธีการศุลกากรยังต้องพึ่งพาการดำเนินงานด้วยแรงคนเป็นหลัก การยกเว้นภาษีจึงช่วยลดภาระด้านเอกสาร ลดระยะเวลาการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ และปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นโยบายดังกล่าวถูกออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ ลดความซับซ้อนของกระบวนการศุลกากร และช่วยให้สินค้าที่มีมูลค่าต่ำสามารถเข้าสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็วโดยไม่มีภาระด้านภาษี

อย่างไรก็ตาม เมื่ออุตสาหกรรมอีคอมเมิร์ซเติบโตขึ้นอย่างก้าวกระโดดทั่วโลก รวมถึงในเวียดนาม การยกเว้นภาษีสำหรับสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำกลับกลายเป็นช่องโหว่สำคัญที่ทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากภาษี และทำให้ผู้ประกอบการในประเทศเผชิญกับการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ข้อมูลจาก Vietnam Posts และ Telecommunications Group ระบุว่าปัจจุบันมีสินค้านำเข้าราคาถูกประมาณ 4-5 ล้านรายการต่อวันถูกส่งเข้ามาจากจีนผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ ซึ่งหมายความว่าเวียดนามไม่สามารถเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีนำเข้าจากสินค้าเหล่านี้ได้ รวมเป็นมูลค่าที่สูญเสียไปประมาณ 45-63 ล้านเหรียญสหรัฐต่อวัน นอกจากนี้ การนำเข้าสินค้าแบบแยกชิ้นเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีได้กลายเป็นช่องทางที่ถูกนำมาใช้มากขึ้น ทำให้ศุลกากรต้องเผชิญกับปัญหาการควบคุมและป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

ดังนั้น การยกเลิกการยกเว้นภาษีสำหรับสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำจึงเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยเพิ่มรายได้จากภาษีของรัฐ สนับสนุนผู้ผลิตภายในประเทศให้สามารถแข่งขันได้ดีขึ้นกับสินค้านำเข้า และช่วยให้รัฐบาลสามารถบริหารจัดการการค้าออนไลน์ข้ามพรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งมาตรการนี้ยังมีส่วนช่วยสร้างสมดุลทางการค้า โดยทำให้ผู้ประกอบการท้องถิ่นไม่เสียเปรียบจากสินค้านำเข้าราคาถูกที่ได้รับการยกเว้นภาษี ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจในประเทศมีความมั่นคงมากขึ้น และทำให้รัฐบาลสามารถลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและสวัสดิการสังคมได้มากขึ้นจากรายได้ภาษีที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ นโยบายใหม่นี้ยังเป็นโอกาสสำคัญสำหรับแบรนด์สินค้าพรีเมียม แม้ว่าการจัดเก็บภาษีอาจส่งผลให้ต้นทุนสินค้านำเข้าสูงขึ้น แต่หากสินค้านั้นเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่ม เช่น เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีนวัตกรรม มีคุณภาพสูง หรือเป็นแบรนด์ที่แข็งแกร่งในตลาด ก็อาจไม่ได้รับผลกระทบมากนักจากการเปลี่ยนแปลงนี้ ในทางกลับกัน แบรนด์เหล่านี้อาจสามารถใช้โอกาสดังกล่าวในการขยายตลาดและสร้างความแตกต่างจากสินค้าราคาถูกที่ต้องเสียภาษีเพิ่มเติม อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้ผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้าและความน่าเชื่อถือของแบรนด์มากกว่าการเลือกซื้อสินค้าราคาถูกเพียงอย่างเดียว

โดยรวมแล้ว การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษีนี้นอกจากจะช่วยเพิ่มรายได้ของรัฐและสร้างความเป็นธรรมให้กับตลาด แต่ยังช่วยให้เวียดนามสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการจัดเก็บภาษีสินค้านำเข้า ซึ่งหลายประเทศทั่วโลกก็ได้ดำเนินมาตรการในลักษณะเดียวกันเพื่อลดการสูญเสียรายได้จากภาษี และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ

3. นำเสนอโอกาส/แนวทาง

กฎระเบียบใหม่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีนำเข้าสำหรับสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1 ล้านเวียดนามด่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ขาย ผู้ผลิต และผู้จัดจำหน่าย เนื่องจากภาระภาษีที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคและความสามารถในการแข่งขันของสินค้านำเข้า โดยเฉพาะสินค้านำเข้าที่เคยได้รับการยกเว้นภาษี ก่อนหน้านี้ ผู้ขายจากต่างประเทศสามารถส่งสินค้านำเข้าเข้ามาในเวียดนามได้โดยไม่ต้องเสียภาษี ทำให้สามารถตั้งราคาจำหน่ายที่ต่ำและแข่งขันกับสินค้าในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อกฎระเบียบใหม่มีผลบังคับใช้ ต้นทุนด้านภาษีจะถูกผลักไปยังผู้บริโภค ทำให้ราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้น อาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

ในระยะยาว ผู้ขายและผู้ผลิตจากต่างประเทศอาจต้องปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน หนึ่งในแนวทางที่อาจเกิดขึ้นคือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างคำสั่งซื้อ เช่น แทนที่จะส่งสินค้ารายชิ้นผ่านบริการขนส่งด่วน อาจมีการรวมคำสั่งซื้อเป็นล็อตใหญ่และจัดส่งผ่านระบบขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ แม้ว่าจะใช้เวลานานขึ้น แต่ต้นทุนต่อหน่วยต่ำลง ทำให้สามารถลดผลกระทบจากภาษีที่เพิ่มขึ้นได้ อีกทางเลือกหนึ่งคือ การตั้งตัวแทนจำหน่ายหรือการสร้างคลังสินค้าในเวียดนามเพื่อจัดเก็บสินค้าไว้ล่วงหน้า วิธีนี้จะช่วยให้สินค้าสามารถจัดส่งถึงลูกค้าได้จากภายในประเทศโดยตรง ลดระยะเวลาการขนส่ง และลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้ามาสินค้าแต่ละครั้ง ซึ่งอาจช่วยให้ราคาสินค้าคงที่มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของตลาดอีคอมเมิร์ซในเวียดนาม ปัจจุบัน แนวโน้มของตลาดออนไลน์มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบ Direct-to-Consumer (D2C) ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายจากต่างประเทศสามารถขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรงผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยไม่ต้องผ่านตัวกลางและสามารถใช้ประโยชน์จากช่องโหว่ทางภาษีในการตั้งราคาขายที่แข่งขันได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการบังคับใช้ภาษี ผู้ขายจากต่างประเทศที่ยังคงใช้โมเดล D2C อาจต้องเผชิญกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สำหรับผู้ประกอบการไทยที่ต้องการเจาะตลาดเวียดนาม การหาผู้จัดจำหน่ายในประเทศหรือการตั้งคลังสินค้าในเวียดนามอาจเป็นทางเลือกที่ดีเพื่อลดต้นทุนด้านภาษีและค่าขนส่ง นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ประโยชน์จากการมีตัวแทนจำหน่ายในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของแบรนด์ ตอบสนองความต้องการของตลาดได้รวดเร็วขึ้น และแข่งขันกับสินค้าภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยรวมแล้ว นโยบายภาษีนี้นอกจากจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนของผู้ขายและราคาสินค้าสำหรับผู้บริโภค แต่ยังอาจเปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมอีคอมเมิร์ซของเวียดนาม ผู้ประกอบการทั้งในและนอกประเทศจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎระเบียบใหม่เพื่อคงความสามารถในการแข่งขันและสร้างโอกาสทางธุรกิจในระยะยาว